

L'oportunitat de crear escola

Mercè Pinya

“**T**anmateix ens tornaran a votar” és una sentència infausta que resumeix en cinc paraules la prepotència i la desconexió d'un Govern, no només respecte del sentir de la ciutadania, sinó també del sentit comú i dels mínims de la democràcia. No és casual que la frase la pronunciàs la tercera i darrera consellera en funcions de l'Executiu de José Ramón Bauzá adreçant-se a un dels portaveus de l'Assemblea de Docents. Núria Riera demostrà aquell diumenge de maig, previ a les eleccions que han conduït el seu partit als pitjors resultats de la història de l'autonomia, que durant tots els mesos que va ocupar la cartera d'Educació no va entendre res.

La tercera consellera d'Educació de Bauzá no podia anar més errada: les Illes Balears han votat canvi. El conflicte educatiu i l'intent d'aniquilació cultural i lingüística han estat un dels motors que han empès la societat illenca a destinar a l'ostracisme no els que han volgut governar d'esque-

nes al poble, sinó els que l'han menyspreat i a damunt han tingut la gosadia de dir en públic que així i tot, “tanmateix”, tot continuaria igual. Que el poble era beneït. Que quatre anys d'imposicions i retrocessos, sobretot a l'escola, no podien passar mai factura. Emperò és que, en part, és normal que ho pensassin, perquè els escàndols de corrupció i altres abusos mai no havien recollit un càstig electoral de dimensions similars.

La mobilització de l'esquerra i el trasllat de l'abstenció de l'esquerra cap a la dreta és un fenomen nou que ha permès la primera majoria progressista de la història democràtica recent a les Illes Balears. En contra del que pensava el PP, el poble té un límit. Segurament la societat de les Illes havia guardat les formes davant aquells que feien un doble discurs – tots recordem els missatges de protecció del territori mentre alhora s'aprovaven lleis desreguladores amb noms proteccionistes i sostenibles -. Emperò, finalment, ha quedat demostrat que les formes també són importants i que

si te'n rius dels electors, ells acaben rient els darrers, i millor.

José Ramón Bauzá va dir en seu parlamentària que l'ensenyament públic, de qualitat i en català no és el seu model. Els illencs li han respost per la via de les urnes, l'única que ells han reconegut durant quatre anys de mobilitzacions socials menyspreades per una majoria absolutíssima, que el seu model sí que és aquest.

De fet, ja li ho havien dit els pares i mares dels alumnes, quan el 2012 els demanà per primera vegada quina llengua d'ensenyament volien per als seus fills a l'escola i només el 12% trià el castellà. La ceguesa de Bauzá i el seu entorn numantí contra el català el va fer cec davant unes dades objectives: les famílies volien i volen català a l'escola. El que no va entendre és que entre aquesta àmplia majoria hi havia, també, els seus votants i no només els de l'esquerra “pancatalanista i radical”. La minoria del Círculo Balear acabà sent el referent front unes dades que un

polític astut hauria sabut interpretar. Ell, en la seva tònica, les menyspreà. I la resta ja és història.

El que sí que s'ha posat de manifest és que a diferència d'altres vegades, l'educació és ara plat fort de la negociació i ho serà també de la política que s'ha d'implantar.

Aquest és el moment de banyar-se, d'embrutar-se les mans, d'implicar-se i de comprometre's perquè el sistema educatiu públic de les Illes Balears tingui l'estatus que requereix una societat justa i avançada. No ho tindrà fàcil la persona que presideix la seu del carrer Alfons el Magnànim de Palma. Haurà de prendre decisions que decebran, que aportaran dosis de realisme als que demanen la lluna, haurà d'oposar-se a alguns i d'enfrontar-se a altres. Governar és embrutar-se les mans de feina i de resolucions. Emperò per damunt de tot, haurà de refer els ponts cremats: cal retornar al Consell Escolar de les Illes Balears el paper que mereix com a màxim òrgan de participació, cal refer ponts de

diàleg entre els òrgans de participació dels centres i el Govern, cal apostar per una inversió que permeti adecentar centres educatius que no compleixen els mínims ni quant a recursos humans ni quant a infraestructures.

Segur que en aquest sentit hi haurà estires i arronses i la decadència dels edificis i les retallades no es podran revertir com molts desitgen. Els límits pressupostaris seran, segurament, la primera dosi de realisme que molts hauran d'empassar-se.

Redemocratitzar el sistema educatiu no és poca cosa. El Govern de Bauzá va canviar l'estructura del Consell Escolar de les Illes Balears perquè no li pogués votar coses en contra i neutralitzar-lo. Tanmateix, quan la passada primavera tornà a oposar-se a l'aprovació dels currículums d'aplicació de la LOMQE a ESO i Batxillerat i recomanà retardar-ne la implantació, la fidel consellera Riera féu com si plogués i no tingué cap problema en recordar que els informes del Consell Escolar són consultius, i no vinculants.

Els dictàmens de la Universitat de les Illes Balears foren ignorats o utilitzats a conveniència, i el seu paper com autoritat acadèmica, denotat.

El nou Govern té l'oportunitat de crear escola. De refer la devastació que ha deixat un conflicte llarg que encara coeja amb força a instituts de Secundària, on la conseqüència de les dimissions dels equips directius a causa de la imposició del TIL havia desembocat en noves directives sense el suport de les respectives comunitats educatives i en una convivència interna tensa i amb efectes sobre l'alumnat. Té l'oportunitat tam-

bé de refer els espais de diàleg i de no parapetar-se en un castell d'ivori com feren, sobretot, Joana Maria Camps i Guillem Estarellas.

I una darrera cosa que, per bàsica, potser se'ns ha oblidat. El nou conseller d'Educació ha de ser una persona amb experiència i reconeixement en el sector. Els experiments d'Agents Immobiliaris de la Propietat és evident que no han acabat de funcionar.

El nou Govern té l'oportunitat de crear escola. De refer la devastació que ha deixat un conflicte llarg que encara coeja

Alguns reptes per als propers temps no seran fàcils, i obligaran tots els agents a actuar amb responsabilitat. Per començar, un nou equip a la Conselleria d'Educació es trobarà davant seu el repte gegantí d'anar desfent tot un sistema, unes normatives pensades per imposar un model, que ara es voldrà, amb bon criteri, consensuar. Però aquesta tasca no serà senzilla. En primer lloc, perquè la derogació de les normes obliga a crear un ordenament jurídic al qual centres i docents es puguin acollir per tornar a una certa normalitat. I dic una certa, perquè tot plegat succeirà en un moment en el que s'està implantant la LOMQE, una norma de rang estatal.

El nou Govern, caldrà dir-ho ben fort, no pot canviar la LOMQE. Han compartit cartells i manifestacions, però no comparteixen cambra legislativa ni rang amb els diputats que l'han aprovada. La

LOMQE és una llei orgànica que només una majoria al parlament espanyol pot derogar o modificar. Mentre això no succeixi, l'Executiu pot impulsar mesures pal·liatives, però en cap cas podrà evitar-ne la seva implantació. Tenint en compte que el moviment de la marea verda, un veritable fenomen que algú haurà d'estudiar en profunditat com a agent de canvi, ha nascut a la contra, és previsible que també el nou Govern acabi essent víctima de les seves crítiques. I així ha de ser. Però cal aspirar a que no siguin fruit d'una inèrcia reivindicadora, sinó d'una anàlisi rigorosa del que es pot i no es pot demanar a un Govern.

I és que els mals de l'educació són molts, i tots no són estrictament atribuïbles al Govern. Famílies, docents, ex-

perts, universitat, tothom haurà de fer autocrítica. Bauzá ha unit el que semblava impossible, però ara aquest exercici ha de servir per quelcom més que per enderrocar un Govern. Cal que la cohesió es mantingui, i, si se'm permet la modesta opinió, s'aprofitin les connexions i ponts establerts per millorar d'una vegada la qualitat educativa de Balears.

Un repte gegantí que no admet més demora, i que sols es pot fer amb un Govern que s'ho cregui. Però res més lluny de la realitat qui pensi que basta tenir un Executiu favorable a l'impuls de mesures. Són fonamentals, però també tota la comunitat educativa, des dels seus àmbits, haurà de trobar la manera de contribuir-hi. I esper que no sempre valgui, com fins ara, l'excusa del Govern. ■